اخبار

سخنگوی شورای نگهبان: برخی پرونده‌ها بیش از یک بار بررسی شد

سخنگوی شـورای نگهبان گفت: در جلسات بررسی صلاحیت نامزدهـای انتخابات ریاسـت‌جمهوری برخی پرونده‌ها بیش از یک بار بررسـی شد. هادی طحان‌نظیف دربـاره نحـوه بررسـی صلاحیـت داوطلبـان انتخابات ریاسـت‌جمهوری گفت: پرونده هـر ۸۰ ثبت‌نام‌کننده و تمام سـوابق این افراد مورد بررسی قرار گرفت. سخنگوی شورای نگهبان ادامه داد: پس از بررسی پرونده‌ها در نهایت رای‌گیری انجام می‌شود، این رای‌گیری طبق رویه شورا کاملا مخفی است. وی با بیان اینکه داوطلبی که صلاحیتش برای ریاست‌جمهوری احراز می‌شود باید حداقل ۷ رای احراز به دست بیاورد، گفت: اینکه فردی برای ریاست‌جمهوری احراز نشد لزوما به معنای اینکه مشکلی داشته باشد نیست، در انتخابات ریاسـت‌جمهوری با موضوع رد صلاحیت مواجه نیستیم، با دو عنوان احراز و عدم احراز مواجه هستیم؛ علت آن هم این است که شرایطی که برای ریاست‌جمهوری در نظر گرفته شده بسـیار بالاست. ممکن است فردی برای مسؤولیت در بخش‌های دیگر از جمله وزارت، نمایندگی مجلس و... گزینه مناسبی باشد اما ممکن است از شرایط ریاست‌جمهوری برخوردار نباشد. سخنگوی شورای نگهبان اظهار کرد: اینکه نتیجه احراز صلاحیت‌ها پیش‌بینی‌پذیر نبود معنایش این است که سوابق همه داوطلبان با جدیت بررسـی و بحث‌ها به صورت جدی انجام شده و در نهایت نیز رای‌گیری شده است، لذا این موضوع نشانه جدیت در بررسی‌هاست.

جلیلی: با مشکلات، اقشار و اصناف مختلف آشنا هستم

نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری گفت: شـما مردم بارها و بارها نشـان دادید این هنر را دارید که فرصت‌ها را از دل تهدیدها بیرون بکشید، امروز در آستانه یک تصمیم سرنوشت‌ساز هستیم. یک تصمیم مهم برای حال و آینده کشور عزیزمان! سعید جلیلی در بخشی از سخنانش بیان داشت: درک ما از شرایط کشور ما را به این اولویت‌ها رساند؛ ۴ سرفصل اصلی را سرلوحه دولت خودم قرار دادم که به عنوان اولویت آنها را پیگیری جدی خواهم کرد که نخسـتین آن انضباط است. جلیلی گفت: اگر می‌خواهید جلوی بی‌انضباطی‌ها را بگیرید نخستین شرط آن این است که ریال که واحد رسمی پول کشور است، بر آن حاکمیت داشته باشـد. وی افزود: اولویت دوم مشارکت همه‌جانبه همه اقشـار مردم در پیشرفت کشـور است. اگر از رشد ۸ درصد در برنامه هفتم صحبت می‌کنیم این رشـد حتما می‌تواند محقق شود، حتی بیشتر از آن اما با فراهم کردن بستر برای بروز توانمندی‌های همه مردم محقق خواهد شد. نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری گفت: ما میلیون‌ها دانشجو و اساتید ارزشمند داریم که بهترین دوران عمر خود را برای علم و دانش گذاشتند. آیا این علم و دانش برای مسیر جهش بیشتر نباید به کار گرفته شود؟ وی افزود: در لحظه‌ای که نظم دنیا و غرب آسیا در حال تغییر است، نیازمند تصمیمات نقطه‌زن هستیم. کشورهای مشابه ما که در شمال و جنوب ما امکان بهره‌برداری از دریا دارند حتی سواحل کمتر از ما دارند چندین برابر ما از برکات دریا منتفع می‌شوند. نامزد چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری ادامه داد: توسعه اقتصاد دریامحور از اولویت‌های دولت من است که البته جزو سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در همین سال گذشته است.

قاضی‌زاده‌هاشمی: احیای اخلاق در فضای سیاسی ضروری است

کاندیدای انتخابات چهاردهمین دوره ریاست‌جمهوری احیای اخلاق در فضای سیاسی و اجتماعی کشور را مورد تاکید قرار داد. امیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی دیروز در برنامه «صف اول» گفت: تقریبا در اکثر حوزه‌های کلان کشوری حضور داشته‌ام و به مسائل آگاهم. یکی از مسائل پیچیده کشور، خروج دولت از بنگاه‌داری است که مورد تأکید رهبر انقلاب نیز هست. در بنیاد شهید سعی کردیم این موضوع را به سرانجام برسانیم و مردم را سهامدار کردیم. بانک دی زمانی که روی کار آمدم تقریبا در حال انحلال بود اما در حال حاضر این بانک به سوددهی قابل توجهی رسیده است. وی با اشاره به اینکه «متاسفانه خودحق‌پنداری و خودپسندی در برخی افراد و مدیران کشور وجود دارد»، عنوان کرد: همه ما در یک سیستم هستیم و یک بزرگ‌تر داریم. نسبت بین افراد را نیز قانون اساسـی مشخص کرده است. روابط بین قوا وقتی اصلاح می‌شود که برادری شکل بگیرد. البته عدم شفافیت و تعارض منافع از انگلیسی‌ها و آمریکایی‌ها در کشور به جا ماند و بیماری مزمن حکمرانی ما شده است. از طرفی در حال حاضر چون شفافیت در کشور وجود ندارد، موضوع سوت‌زنی مطرح شده است که همین موضوع سوت‌زنی نیز درگیر فساد و پروژه‌گیری شده است.

برخی فرش‌های سعدآباد در برخی دستگاه‌ها پیدا شد

سخنگوی قوه قضائیه با اشاره به پیدا شدن فرش‌های گم شده کاخ سعدآباد توضیح داد: با پیگیری‌های انجام شده مشخص شد برخی فرش‌ها در سایر دستگاه‌های دولتی پیدا شده و در حقیقت سرقتی رخ نداده، بلکه بدون تشریفات قانونی از محلی به محل دیگر برده شده و به این دلیل شائبه سرقت به وجود آمده بود. اصغر جهانگیر در پاسخ به سوالی درباره وضعیت پرونده سرقت فرش‌های سعدآباد گفت: با پیگیری‌های انجام شده مشخص شد برخی فرش‌ها در سایر دستگاه‌های دولتی پیدا شده و در حقیقت سرقتی رخ نداده، بلکه بدون تشریفات قانونی از محلی به محل دیگر برده شده و به این دلیل شائبه سرقت به وجود آمده بود. برای سایر فرش‌ها نیز پیگیری‌های قضایی در حال انجام است که به محض رسیدن به نتیجه اطلاع‌رسانی خواهد شد. سخنگوی قـوه قضائیه درباره حادثه بالگرد رئیس‌جمهور و همراهان ایشـان هم گفت: پرونده‌ای درباره سـقوط بالگرد حامل رئیس‌جمهور در سازمان قضایی نیروهای مسلح تشکیل شده اسـت؛ ضابطان در حال جمع‌آوری ادله و گزارشات نهایی هستند، به محض تکمیل تحقیقات و ارائه به دستگاه قضایی، پرونده با همه ابعاد پیگیری خواهد شد و در وقت مقرر اطلاع‌رسانی لازم انجام می‌شود.

مخبر قانون شفافیت قوای سه‌گانه را ابلاغ کرد

محمد مخبر، سرپرست ریاست‌جمهوری طی نامه‌های جداگانه‌ای ۳ قانون مصوب مجلس را ابلاغ کرد. به گزارش فارس، قانون شفافیت قوای سه‌گانه، دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها، قانون اصلاح ماده ۱۰۴ قانون مجازات اسلامی و اصلاحیه قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور این ۳ قانون هستند.

اسدالله بادامچیان، دبیرکل حزب مؤتلفه در گفت‌وگو با «وطن امروز»:

اصلاح‌طلبان ایده ندارند

گروه سیاسـی: دبیرکل حزب موتلفه اسلامی معتقد است دلایل متعددی وجود دارد که باعث می‌شود در انتخابات ریاست‌جمهوری منتظر مشارکت بالای مردم باشیم. «اسدالله بادامچیان» جریان اصلاحات را فاقد وجهه و موقعیت مناسـب در بین مردم می‌داند و نظرات خود پیرامون این موضوع را با صراحت کلامی که خاص خودش است بیان می‌کند. بادامچیان تداوم مسیر شهید رئیسی را از دلایلی می‌داند که باعث بالا رفتن مشارکت مردم در انتخابات می‌شـود. گفت‌وگوی «وطن امروز» با بادامچیان، دبیرکل حزب موتلفه اسلامی را پیش رو دارید.

***

■ فضـای جامعه را از حیث مشـارکت مـردم در انتخابات چطور می‌بینید؟

در این انتخابات چند عامل و دلیل وجود دارد که باعث بالا رفتن مشارکت مردم می‌شود؛ یک مساله مقابله با استکبار جهانی است که باعث حضور مردم در صحنه می‌شود. دلیل دوم اثرات شهدای خدمت اسـت. نوع شـهادت آنها و همدلی ایجاد شده در جامعه قطعا باعث می‌شـود مشارکت مردمی بالا برود. علت سوم مساله غزه است. جنایات رژیم صهیونیستی با حمایت آمریکا و دیگرانی که از آن حمایت می‌کنند، از دیگر دلایلی است که می‌تواند باعث بالا رفتن روحیه انقلابی مردم شـود و در نتیجه مشـارکت را بالا ببرد. دلیل چهارم از نظر من، تداوم راه شهید رئیسی است. اینکه مردم می‌خواهند کسی را انتخاب کنند که راه و مسیر این شهید را در خدمت، در فعال بودن و در خستگی‌ناپذیر بودن ادامه بدهد و ویژگی‌هایی که رئیسـی و یارانش داشـتند قطع نشود و تداوم پیدا کند. اینها دلایلی هستند که از نظر من باعث می‌شود منتظر مشارکت بالای مردمی در انتخابات باشیم. از طرف دیگر به شکل کلی هر وقت بحث انتخابات پیش آید و مردم احساس کنند زمینه باز است، به عرصه می‌آیند و شرکت می‌کنند.

■ در کنار موضوع شـهادت آقای رئیسـی و مساله غزه که به آن اشـاره کردید، عملیات «وعده صادق» هم روحیه ملی را تقویت کرد، نظر شما چیست؟

اصولا ملت ما از آدم‌های شجاع خوشش می‌آید. درباره دشمنانش هم دوست دارد با دشمن قدر روبه‌رو شود. به قولی، دوست ندارد با جوجه‌ها کشـتی بگیرد، بلکه دوست دارد حریفش قوی باشد. این عملیات بزرگ که دنیا را تحت تاثیر قرار داد، نشان داد ملت ما مسـتقل اسـت و می‌گوید اگر زدی من هم می‌زنم. اثرات این عملیات قوی قطعا هم در ایران و هم خارج از آن بسیار زیاد است و در بالا بردن روحیه ملی تاثیرگذار است و در نهایت در مشارکت تاثیر می‌گذارد.

■ برخـی بحـث اجماع بین نامزدهای معتقد بـه اصول انقلاب را مطرح می‌کنند. به نظر شما آیا باید در انتخابات ریاست‌جمهوری جریان‌های معتقد به اصول انقلاب روی یک شخص توافق داشته باشند؟

خوشحال می‌شویم که ما در مجموع بتوانیم همه با هم یک نگاه داشته باشیم ولی به هر حال انتخابات محل رقابت است. حالا یک رقابتی سابق بالخیرات است و یک موقع هم رقابت غیرصحیح است. روشن است که نمی‌شود گفت ما یک رئیس‌جمهور می‌خواهیم و این هم یک رئیس‌جمهور. طبعا انتخابات رقابت بین چند نفر است. منتها حالا اینکه گروه‌های سیاسی و فعالان صحنه سیاست با هم متحد شوند و یک نفر را بگذارند کار خوبی است. اینکه در عمل بشود یا نه مصداق شعر طنزی است که می‌گوید: بنی آدم اعضای یک پیکرند منتها گاهی بهم می‌پرند [می‌خندد] بویژه در انتخابات.

■ اتفاقا سوال بعدی ما درباره رعایت اخلاق در رقابت‌های انتخاباتی بود که مقام معظم رهبری بر آن تاکید دارند، این سـخن در این زمان چه معنایی دارد؟

سـخن ایشان چند علت دارد؛ اول اینکه تکلیف الهی را انجام می‌دهنـد؛ توصیه به اخلاق می‌کنند، بنابراین اخلاق باید رعایت شـود. ایشـان رهبر هستند، بزرگ‌تر هسـتند و باید این عنایت را داشـته باشـند. ولو اینکه احتمال داده شود انجام نشود ایشان وظیفه‌مند هسـتند هدایت ولایی خود را داشته باشند که شکر خدا دارند و امام هم داشتند. علت دوم این است که با این تذکر از بی‌اخلاقی‌ها جلوگیری می‌کنند که معمولا حرف ایشان اثر بالایی دارد. سوم، کسانی که مدعیان ذوب در ولایت بودند ولی در عمل اینچنین نیستند شناخته شوند. در این بحث حضرت آقا می‌فرمایند لجن‌پراکنی نشود، ولی وقتی ببینیم افرادی برای رای آوردن خلاف آن اخلاق اسلامی و نظر حضرت آقا عمل می‌کنند، خب! در اینجا شناخته می‌شوند. قرار باشد همه در لفظ حرفی بزنند ولی در عمل انجام ندهند، اینجا شناخته می‌شوند. پس رهبری وقتی هدایت می‌فرمایند، مردم به آن کسـی رای می‌دهند که در خط ولایت و مردم باشد.

■ الان نامزدها شناخته شده‌اند و اصلاح‌طلب‌ها هم فرد مورد نظر خود را دارند اما برخی از طیف اصلاح‌طلب همچنان مواضع مبهمی دارند؛ به شکل کلی تحلیل شما درباره این طیف چیست و تاثیر حضورشان در عرصه انتخابات چقدر است؟

من چند سال پیش گفتم جریان اصلاحات مرده است، خیلی‌ها ناراحت شدند و گفتند نخیر! و حرف‌هایی از این دست زدند. من هـم گفتم ما که نگفتیم اصلاح‌طلب‌ها مرده‌اند، گفتیم جریانش مرده است. یک جریان چه موقع می‌میرد؟ زمانی که حرف و ایده اجرایـی ندارد، نفوذ مردمی ندارد یا فردی برای معرفی که مردم بپسندند ندارد. خب! این دلیل فوت یک جریان است. بعد گفتم اصلاح‌طلب‌ها که مشـهور هستند خیلی رای ندارند. چون مردم نسبت به اصلاح‌طلب‌ها می‌گویند در دوران بازرگان و دوم خرداد کاری نکردید. در دوران اعتدالیون (دولت اعتدال) کار را بدتر کردید. این گرانی ارز و مسکن و سوءاستفاده‌ها برای آن دوران است. لذا زمینه رای برای این جریان نیست. بعضی وقت‌ها خودشان می‌گویند کاندیدای نیابتی بگذاریم که خوب اسـت. خیلی‌ها را آوردند که اصلاح‌طلب نبودند. اینها را آوردند و به خود منسـوب کردند ولی این هم به جایی نمی‌رسد. فکر نکنم دارای موقعیت مناسب باشند. [در دولت اعتدال] مگر کارشـان چه بود؟ گفتند برویم با آمریکا ارتباط بگیریم. آمریکا چه کرد؟ مصر رفت سمت آمریکا وضعیش خوب شد؟ یا بدتر شد؟ یا قذافی که همه چیز را تحویل غرب داد، چه سرنوشتی پیدا کرد؟

ولـی در دولـت آقای رئیسـی دیدیم که ایـران محکم روی خواسته‌هایش ایستاد. خدا رحمت کند آقای امیرعبداللهیان را که با سیاست منطقه‌ای و ابتکارهایی که داشت خیلی کارها انجام داد. یک بار در دیدار با حضرت آقا، من بین آقای امیرعبداللهیان و آقای مخبر نشسته بودم. به آقای امیرعبداللهیان گفتم با عربستان چه می‌کنی؟ گفت: چطور؟ گفتم پیامبر(ص) به مکه که رسید ابوسفیان را اعدام نکرد، اسلامش را پذیرفت. شما هم سیاست پیامبر(ص) را دنبال کنید. اگر عربستان برگشت، بپذیرید. ایشان خندید و گفت نوع سیاست خارجی آقای بادامچیان هم با بقیه فرق دارد... منتها یک تدبیری شهید امیرعبداللهیان و شهید رئیسی در رفتار با غرب و دیگران داشتند که بسیار موثر بود. جریان اصلاحات نتوانست با برجام و این چیزها به جایی برسد. الان می‌خواهند از چه چیزی سخن بگویند؟ لذا به نظر من، آنها زمینه‌ای ندارند.

■ مسلما مردم مطالباتی از رئیس جمهورشان دارند، از دیدگاه شما اولویت دولت آینده چه باید باشد؟

معمولا وقتی این سوال پیش می‌آید بعضی نظرات روی مسائل اقتصـادی می‌رود اما طبعا رئیس‌جمهور مـا که صرفا اقتصادی نیست، بلکه رئیس جمهوری اسلامی است با محوریت ولی‌فقیه عادل. رئیس‌جمهور باید همه این امور را با عناصر قوی و مسلط اداره کند. پشتیبانی مردمی را به کار ببرد اصل هم مردم هستند اما یادشان نرود بعضی در دولت‌ها می‌گویند مردمی هستیم ولی در عمـل می‌خواهند مردم را دولتی اداره کنند، در حالی که باید مردمی اداره شود؛ بنابراین رئیس‌جمهور باید جامع‌الاطراف باشد. الان زیرسـاخت‌های ما به لحاظ قدرت دفاعی بسـیار رشد کرده است. از لحاظ علمی و مسائلی مثل پرتاب ماهواره‌ها رشد کرده‌ایم، موقعیت ما در منطقه و جهان بسیار بهتر شده است. اینها مسائلی است که باید نسبت به آنها توجه شود. در نهایت مشکلی که برای توده مردم است، همین اقتصاد است، لذا رئیس‌جمهوری که باید انتخاب شود اگر سابقه اقتصادی قوی داشته باشد بهتر می‌شود؛ مشکلات معیشـتی مردم حل می‌شود. البته نیاز است به اینکه صرفا شـعار ندهند. شـعار را همه می‌دهند. مهم ظهور و بروز در صحنه عمل است.

«دیوان عالی انتاریو» خطوط هوایی بین‌المللی اوکراین را به دلیل «اهمال کاری» مسؤول دانست

رأی دادگاه کانادایی علیه شرکت اوکراینی در پرواز ۷۵۲

«دیوان عالی انتاریو» کانادا، خطوط هوایی بین‌المللی اوکراین (UIA) را به دلیل «اهمال‌کاری» مسـؤول حادثه سقوط پرواز شـماره ۷۵۲ دانست و حکم داد این شرکت هواپیمایی از نظر قانونی مسؤول پرداخت غرامت کامل به خانواده‌های قربانیان این سانحه است. حادثه سقوط هواپیمای شماره ۷۵۲ که در ایران با عنوان «هواپیمای اوکراینی» معروف است، پیشینه‌ای ۴ سال‌ونیمه دارد. حوالی ساعت ۶ صبح ۱۸ دی ۱۳۹۸ یک فروند هواپیمای مسافری اوکراین در آسمان کشورمان سقوط کرد؛ حادثه‌ای که به جان باختن ۱۷۶ سرنشـین این هواپیما منجر شد و همان روز، رهبـر معظم انقلاب در پیامی این حادثه را «مصیبت‌بار» خواندند و ۳ روز پس از سانحه با دستور آیت‌الله رئیسی، رئیس وقت قوه‌قضائیه، تحقیقات آغاز شد. سقوط هواپیمای اوکراینی تنها چند ساعت بعد از «انتقام سخت» ایران از آمریکا رخ داد، یعنی زمانی که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اعلام کرد در پاسخ به حمله هوایی آمریکا و به شهادت رساندن «سردار حاج‌قاسم سلیمانی» و همراهان وی در فرودگاه بین‌المللی بغداد، به پایگاه هوایی عین‌الاسد که مقر نیروهای آمریکایی در کشور عراق بوده است، ۱۵ موشک شلیک کرده است. ابتدا گمان می‌رفت سقوط هواپیمای اوکراینی بر اثر نقص فنی بوده است اما بعد از ۳ روز ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح در بیانیه‌ای ضمن عرض تسلیت و اظهار همدردی با خانواده‌های داغدار هم‌وطن و جان‌باختگان اتباع سایر کشورها، اعلام کرد اشتباه انسانی پدافند هوایی یکی از مراکز حساس نظامی سپاه باعث شلیک موشک به این هواپیما و سقوط آن شده است. از همین جا بود که هیاهوی رسانه‌ای و جو تبلیغاتی سنگینی علیه کشورمان بویژه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در شب عملیات علیه عین‌الاسد مسؤول حفاظت از آسمان کشور بود، آغاز شد. بدون آنکه هنوز تحقیقات جامعی در این باره انجام شده باشد، بدون آنکه این دسته از بلندگوهای تبلیغاتی رسانه‌های معاند و غربی به این نکته توجه داشته باشند که جمهوری اسلامی ایران تنها ۳ روز پس از حادثه، به شلیک موشک پدافند هوایی به این هواپیما اعتراف کرده و یک اتحاد نظر بین مسـؤولان کشورمان برای بررسی جدی و همه‌جانبه این حادثه وجود دارد. چنانکه در پی نتایج تحقیقات ستاد کل نیروهای مسلح درباره سقوط هواپیمای مسافری اوکراینی، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی با ابراز همدردی عمیق و مجدد با خانواده‌های داغدار، ستاد کل نیروهای مسلح را مامور پیگیری کوتاهی‌ها یا تقصیرهای احتمالی در این حادثه و مراقبت برای عدم امکان تکرار چنین سانحه‌ای کردند. پس از آن، ۲۱ دی ۱۳۹۸، آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی، رئیس وقت قوه‌قضائیه طی دستوری به رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح، ضمن اعلام تسلیت مجدد به بازماندگان حادثه سقوط هواپیمای اوکراینی، جمع‌آوری مستندات و اقدامات قضایی مربوط به این حادثه دلخراش را مورد تاکید قرار داد. ۳ روز پس از سـانحه، با دستور آیت‌الله رئیسی، رئیس وقت قوه‌قضائیه تحقیقات پرونده در دادسرای نظامی تهران آغاز و تیم قضایی برای رسیدگی دقیق به پرونده تشکیل شد. ۲۴ دی ۱۳۹۸، غلامحسین اسماعیلی، سخنگوی وقت قوه‌قضائیه در نشست خبری ضمن تاکید بر استیفای حق جان‌باختگان سقوط هواپیمای مسافری اوکراین گفت: افرادی در ارتباط با این حادثه بازداشت شـده‌اند و رسیدگی مراحل اولیه کار را طی می‌کند. اسماعیلی ۲۰ خرداد ۱۳۹۹ نیز درباره پرونده سقوط هواپیمای اوکراینـی گفت: برخی خانواده‌های جان‌باختگان با دادسـتان نیروهای مسلح دیدار داشته‌اند و در این پرونده تاکنون ۶ نفر از عوامل ذی‌ربط بازداشت شده‌اند که ۳ نفر با قرار تامین آزاد شده و ۳ نفر دیگر در بازداشت هستند. به رغم جدیتی که مسؤولان کشورمان در روشن شدن ابعاد مختلف ماجرا داشتند، هیاهوها هرگز به پایان نرسید و رفته رفته از میان خانواده‌های حادثه‌دیده، چهره‌ای چون حامد اسماعیلیون خود را به عنوان یک اپوزیسیون برانداز معرفی کرد و با تریبونی که از سوی رسانه‌های فارسی‌زبان معاند و همین‌طور برخی رسانه‌های غربی دریافت کرده بود، بارها و به اشکال مختلف اتهام‌های متعددی به کشورمان درباره این حادثه وارد کرد. اما حالا با گذشت ۴،۵ سال از آن واقعه تلخ «دیوان عالی انتاریو» کانادا، خطوط هوایی بین‌المللی اوکراین (UIA) را به دلیل «اهمال‌کاری» مسؤول حادثه سقوط پرواز شماره ۷۵۲ دانست و حکم داد این شرکت هواپیمایی از نظر قانونی مسؤول پرداخت غرامت کامل به خانواده‌های قربانیان این سانحه است.

به گزارش روز سه‌شـنبه ایرنا، رسـانه کانادایی «CNW» گزارش داد: قاضی یاسـمین اکبرعلی دلیل حادثه پرواز شماره ۷۵۲ (PS۷۵۲) خطـوط هوایی بین‌المللی اوکراین (UIA) را «اهمال‌کاری» این شـرکت هواپیمایی در ارزیابی شرایط پرواز دانست، چرا که ایران حملاتی موشکی را علیه نیروهای آمریکایی در عـراق انجـام داده بود و در حالـت آماده‌باش برای مقابله با ضدحمله قرار داشت. «دیوان عالی انتاریو» دریافت که خطوط هوایی بین‌المللی اوکراین به دلیل «عدم انجام ارزیابی مناسب از خطرات ناشی از انجام پرواز از تهران، سهل‌انگاری کرده است».

این دادگاه کانادایی روز دوشـنبه (مورخ ۲۱ خرداد ۱۴۰۳) حکم داد خطوط هوایی بین‌المللی اوکراین از نظر قانونی مسؤول پرداخت غرامت کامل به خانواده‌هایی است که عزیزان‌شان را در حادثه سقوط پرواز ۷۵۲ این شرکت در ایران در ژانویه ۲۰۲۰ از دست داده‌اند. این حکم پس از یک محاکمه ۱۸ روزه در تورنتو که ژانویه ۲۰۲۴ به پایان رسید، صادر شد. بر اساس این گزارش، شـرکت‌های حقوقی «CFM Lawyers LLP» مسـتقر در ونکـوور و «Howie Sacks & Henry LLP» مسـتقر در تورنتو، به طور مشترک نماینده خانواده‌های ۲۱ مسافر جان‌باخته در سانحه هوایی پرواز ۷۵۲ هستند.

مردم قوی، انتخاب قوی

ادامه از صفحه اول

اگر دولت یک بازار بزرگ سرمایه و سرمایه جاری در آن ناشی از حق حاکمیت و تعیین سرنوشت افراد جمعیت برای اداره امور عمومی باشد و اگر احزاب کارگزارانی حرفه‌ای باشند که می‌توانند این سرمایه را برای بیشینه کردن قدرت سیاسی خود به کار بیندازند، آنگاه افراد از زمینه سیاسی، فرهنگی، مذهبی، شخصی و هویتی ویژه خودشان منتزع و به حاملان صِرف سرمایه، یعنی حاملان حق تصمیم‌گیری درباره امر عمومی تبدیل می‌شوند. آنها در بازار سیاست بدون توجه به عناصر بنیادین هویتی خود به عنوان اعدادی با باری خاص در معادلات شکل‌دهنده به بازار تبدیل می‌شوند. حاملان سرمایه‌ای که باید متقاعد شوند این یا آن بنگاه یا کارگزار سیاسی برای نمایندگی کردن یا اداره سرمایه آنها مناسـب‌تر است. پس در درجه اول مردم از چیزی که در واقعیت زندگی روزمره هستند تهی شده و به یک عدد، عددی با بار مشخص که می‌شود توان آن را از آن خود کرد یا نه تبدیل می‌شـوند. در مرحله دوم رابطه بین مردم و احزاب، به عنوان کارگزاران بازار دولت جابه‌جا می‌شود. در این روایت از سیاست، مکانیسم‌های تولید نیاز کاذب بیش از مباحثات معنادار درباره خیر عمومی از اهمیت برخوردار می‌شود. اتفاقی که در نهایت در رقابت‌های انتخابی رخ می‌دهد، چیزی نیست جز فاصله گرفتن سیاست از واقعیت زندگی روزمره و محوریت پیدا کردن قواعد بـازی قدرت که از طریق تولید جهانی خیالی با قواعد خیالی حول محور منافع کارگزاران سیاسی شکل می‌گیرد. درست در همین‌جاست که جای مردم، خواسته‌های واقعی و شخصیت حقیقی آنها در زندگی روزمره با منافع کارگزاران، ویژگی‌های آنها و ادعای صلاحیت خیالی‌ای که برای اداره کردن امور مردمی منتزع‌شده از واقعیت زندگی روزمره دارند تغییر می‌کند. در این روایت مردم به یک هستی انتزاعی تبدیل می‌شود. به یک نام تهی که محتوای آن را اراده کارگزاران و واسـطه‌های بازار در قالب انواع رسانه‌های مجازی یا غیرمجازی پر می‌کند. این وجه سازنده استعاره بازار در سیاست در قبال مفهوم مردم است. در این روایت مردم ضعیف و بی‌اثر می‌شود.

■ مردم قوی، انتخابات قوی

استعاره بازار تنها تمهید شناختی نیست که سیاست و مردم را به اعتبارش می‌شناسیم. تمهیدات شناختی دیگری وجود دارد که فراتر از این روایت ضعیف از مردم، امکان ارائه درکی معنادارتر از سیاست را برای ما فراهم می‌کند. تا جایی که به نوشته حاضر مربوط می‌شود بر اساس مهم‌ترین روایتی که در مقابل روایت‌های بازارپایه از سیاسـت مطرح می‌شود، سیاست موضوعی مربوط به تربیت است. یعنی سیاست چیزی بیش از مشارکت در یک بازار سرمایه‌گذاری با عناصر و مشخصه‌های خاص آن، یک‌جور فرآیند تولید انسان است؛ فرآیندی که به شکل بنیادینی با واقعیت زندگی روزمره و عناصر هویتی افراد یک جمعیت پیوند خورده و مسائل مربـوط به آن را مورد توجه قرار می‌دهد. در چنین روایتی قانون مهم‌ترین عنصر تربیتی در شکل بخشیدن به انسان در فرآیندهای سیاسی است. از طرفی سیاست در مقام سازوکار تربیت، یا شکل بخشیدن به انسان رابطه‌ای یک‌سویه از طرف مجموعه‌ای از قوانین نوشته شـده یا گروهی از حاکمان نیست، بلکه عرصه مشارکت عمومی آحاد مردم در فرآیندهای سیاسـی، به عنوان مهم‌ترین زمینه شکل‌گیری انسان مدنی است.

در این فهم از سیاست مشارکت سیاسی متضمن حضور واقعی افراد یک جمعیت در فرآیندهای سیاسی است. نفسِ این مشارکت ۲ حیثیت بنیادین دارد؛ در درجه اول به مردم به عنوان چیزی که هستند، یعنی به عنوان یک مجموعه متکثر که حاملان ارزش‌های هنجاری مشخصی است، شکل داده و شرایطی را به وجود می‌آورد که افراد یک جمعیت هر کدام بتوانند در مسیر مشارکت سیاسی جایگاه ویژه خود و نقش روشنی را برای خودشان در بدنه ملت پیدا کنند و از طرفی زمینه‌ساز شکل‌گیری یک هستی به هم‌پیوسته جمعی به نام «مردم» می‌شود. در اینجا مردم به عنوان کارگزاران سیاست، در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند و در فرآیندهای مشارکتی یک واحد متکثر را برمی‌سـازند. این مشخصه دوم شرایطی را به وجود می‌آورد که بر اساس آن، مردم در مقام «ما» حدود دوستی و دشمنی‌شان با دیگری خارجی را تعیین کنند. از این جهت، مشارکت قدرتمند در فرآیندهای انتخاباتی می‌تواند به عنوان سازوکاری برای دفاع از کثرت یک مردم، تحدید حدود آنها و عامل اصلی برای تعیین سرنوشت مشترک آنها به حساب بیاید. بر اساس این فهم از سیاست و مسـاله مشارکت سیاسی اسـت که: **الف** - انتخابات به «مظهر نشان دادن و به رخ کشیدن قدرت ملی کشور» تبدیل می‌شود؛ و **ب** - «رشد سیاسی شرکت‌کنندگان در انتخابات، بویژه جوان‌ها» را می‌توانیم از مسیرهای مشارکت سیاسی در انتخابات سیاسی، چه در سطح محلی باشد و چه در سطح ملی، انتظار داشته باشیم.

یکـی از مهم‌ترین آورده‌های این روایت متفاوت از سیاسـت اهمیتی اسـت که در آن برای سیاسـت به مثابه عمل سیاسـی مشترک مجموعه مردم در نظر گرفته شده است. برخلاف آنچه در استعاره بازار دیدیم، در اینجا عاملان سیاسی را دیگر به عنوان افراد منفرد و تک‌افتاده‌ای نمی‌بینیم که بر اساس منفعت شخصی ضمن استفاده از عقل ابزاری برای بیشینه کردن منفعت شخصی دست به کنش سیاسی می‌زنند. در اینجا با کنشی جمعی، به نام مردم و برای پیشرفت امور ملت سروکار داریم. در این روایت دیگر سازوکارهای سیاست‌زدایی و انسان‌زدایی از مردم را مشاهده نمی‌کنیم.

این مساله به خوبی در بیانات رهبر انقلاب اسلامی درباره موضوع مشارکت مشاهده می‌شود. در بخشی از بیانات ایشان درباره انتخابات هم عنصر آموزشی و تربیتی سیاست و هم عنصر جمعی و مساله بنیادین سیاسـی بودن مشارکت سیاسـی از طریق فرآیندهای انتخاباتی را می‌توان مشاهده کرد. ایشان در دیدار جمعی از رأی اولی‌ها و خانواده‌های شهدا اینطور فرموده‌اند: «من واقعا خرسندم از اینکه می‌بینم بعد از انقلاب جوان‌های ما از لحاظ میل به استدلال و میل به تحقیق و دقت، چندین برابر پیشرفت کرده‌اند... یعنی جوان در عین اینکه در میدان‌های مختلف اهل هیجان و نشاط و شور و جوانی است، در عین حال، اهل استدلال هم هست، اهل منطق هم هست. اگر بخواهیم راجع به اهمیت انتخابات پرشور و قوی عرض کنیم، باید بگوییم انتخابات قوی و پرشور یکی از ارکان اداره درست کشور است ـ که من بعدا در خلال صحبت، مختصر توضیحی [در این باره] خواهم داد ـ یکی از ارکان اصلی پیشرفت کشور است، یکی از مهم‌ترین وسیله‌های رفع موانع پیشرفت است. حضور مردم در صحنه، پای صندوق رأی نشانه حضور ملت در صحنه‌های مهم اداره کشور است؛ این برای کشور ثروت بزرگی است».

از آنچه به طور خلاصه از بیانات ایشـان آوردیم مشـخص می‌شود مشارکت سیاسی در انتخابات موضوعی جز خیر عمومی ندارد. موضوع خیر عمومی از طریق مباحثه، گفت‌وگو و تلاش برای فراهم کردن استدلال‌های منطقی درباره کشور یا واحد سیاسـی در انتخابات جست‌وجو می‌شود. همین فرآیندهای مبتنی بر گفت‌وگو درباره خیر عمومی در مباحثات انتخاباتی است که زمینه‌ساز رشد عمومی اعضای یک جمعیت و برساخته شـدن مفهوم مردم به عنوان یک هسـتی مدنی می‌شود که مساله خیر عمومی را به عنوان ارزش اساسی و اصل راهنمای مشارکت سیاسی در مقابل خود دارد. در اینجا مردم، یک مردم قـوی اسـت و این مردم قوی برای تقویـت خودش به عنوان یک هسـتی سیاسـی در قبال دولت، تلاش می‌کند تا درباره روایت‌هایی قابل دفاع از خود به گفت‌وگو بپردازد. این گفت‌وگو و نتایج ناشی از آن امکان تحقق انتخابات قدرتمند را به وجود می‌آورد. انتخابات قدرتمند در اینجا به معنای مشارکت عمومی آحاد مردم برای تولید روایت‌هایی از مفهوم «ما» است که در آن موضوع مشارکت چیزی جز بیشینه کردن قدرت دولت، به عنوان عرصه وحدت‌یابی مردم و شـکل‌گرفتن مردم به عنوان مفهومی پیوسته با آن نیست. در این روایت مردم از یک هستی خنثی یا تهی به مفهومی سیاسی یا مدنی تبدیل می‌شود که به طور مدام در جریان کنش‌های مشارکتی خود در حال ساخته شدن، جرح‌وتعدیل و بالنده شدن است.

***پژوهشگر اندیشه سیاسی**